

Klima

De bedste bud videnskaben har på effekterne af de igangværende klimaændringer er, at Danmark får ændrede vejrforhold i retning af kraftigere nedbør, mere blæst, højere gennemsnitstemperaturer og stigende vandstand i havet. FNs klimapanel pegede i 2007 (IPCC's 4. rapport) på, at man i løbet af dette århundrede kan forvente en gennemsnitlig temperaturstigning på mellem 1 og 3 grader. DMI og Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser (GEUS) vurderer, at vandstanden i havet vil stige mellem 0,2 og 1,4 m i dette århundrede. På www.klimatilpasning.dk kan man læse mere om de forskellige klimascenarier, og de ting vi kan gøre for at imødegå klimaændringerne.

Der er en vis usikkerhed omkring, hvad klimaændringerne vil betyde for Svendborg Kommune. I første omgang betyder skybrud og tøbrud, at vandløb og kloakledninger ikke kan lede de store vandmængder væk hurtigt nok. Skybrud viser en tendens til at blive kraftigere, og ske oftere. Der er ikke én løsning på dette problem. Vi skal formentlig både bygge større rør og samtidig blive bedre til at forsinke vandmasserne, inden de oversvømmer følsomme områder.

Samtidig medfører det stigende havniveau, at kommunens lave arealer er i større risiko for at blive oversvømmet ved stormflod. Her skal vi altså enten lade være med at indrette os, eller sikre os med diger o.lign. Når vi sikrer os med diger skaber vi samtidig lave områder, hvor overfladevand fra baglandet kan samle sig.

Klimaet bliver varmere og vækstsæsonen bliver længere, hvilket kan være til fordel for både landbrug og energiforbrug til opvarmning.

Vi begynder dermed at få en vis ide om, hvilke fordele og ulemper klimaændringerne vil få for kommunen på både kort og lang sigt (50 år og mere).

Selvom der er stor usikkerhed, er det vigtigt, at kommunen forbereder sig bedst muligt, for at imødegå konsekvenserne af klimaændringerne.

Status

Vedttaget den 17. december 2013.

[Se byrådets referat.](#)

Ændring ift. Kommuneplan 2009

Temaet er justeret i overensstemmelse med nyt krav om planlægning i relation til oversvømmelsesrisiko og opdateret ud fra ny viden.

Målene er konkretiseret, og der er medtaget nye retningslinjer for oversvømmessikring af bebyggelser i forbindelse med lokalplaner.

Temaet revideres senere som et "Klimatillæg" til kommuneplanen bl.a. på baggrund af en ny Klima- og energipolitik. Den lovfæstede Klimatilpasningsplan vil indgå.

Klimapolitik

Svendborg Byråd vedtager i 2013 en revideret Klima- og Energipolitik, hvis overordnede målsætning er, at Svendborg Kommunen skal forberede sig så godt som muligt på klimaændringerne, og at kommunen som minimum skal leve op til de statslige målsætninger. Samtidig skal der skabes så mange grønne jobs som muligt.

Klimapolitikken er baseret på den viden, der er tilgængelig på f.eks. www.klimatilpasning.dk, www.energinet.dk og andre tilsvarende kilder. Bagved ligger forudsætninger taget fra IPCC's 4. rapport om klimaforandringerne, samt et CO₂-regnskab udregnet for kommunen som geografisk enhed.

Vi ved naturligvis ikke, hvordan fremtidens klima bliver, men vi har efterhånden gode indikationer. Det er klart, at jo længere vi forsøger at se ind i fremtiden, jo mere usikkert er billedet. Billedet står dog rimeligt klart for de næste 30-50 år, med højere temperaturer, kraftigere skybrud og stigende havniveau.

Svendborg Kommune forbereder sig først og fremmest på at imødegå klimaændringerne gennem den nyeste spildevandsplan, der rummer mange målsætninger og bestemmelser omkring klimatilpasning. Senere i 2013 bliver der udarbejdet en kommunal Klimatilpasningsplan, der skal pege på, hvordan kommunen vil imødegå skader på samfundsmæssige værdier. Klimatilpasningsplanen vil blive udarbejdet som en del af et "klimatillæg" til kommuneplanen, der også vil indeholde Svendborg Kommunes Energi- og Klimapolitiske målsætninger.

Da vores viden om det fremtidige klima selvfølgelig ikke er præcis, er der en risiko for, at vi igangsætter tiltag, der viser sig ikke at være nødvendige, eller omvendt ikke at være vidtgående nok. Svendborg Kommune vælger dog at handle på den viden vi har, med respekt for, at den tilgængelige viden hele tiden bliver bedre.

Status

Vedttaget den 17. december 2013.

[Se byrådets referat.](#)

Ændring ift. Kommuneplan 2009

Temaet er justeret i overensstemmelse med nyt krav om planlægning i relation til oversvømmelsesrisiko og opdateret ud fra ny viden.

Målene er konkretiseret, og der er medtaget nye retningslinjer for oversvømmelsessikring af bebyggelser i forbindelse med lokalplaner.

Temaet revideres senere som et "Klimatillæg" til kommuneplanen bl.a. på baggrund af en ny Klima- og energipolitik. Den lovfæstede Klimatilpasningsplan vil indgå.

Mål

Svendborg Kommunes Klima- og Energipolitik 2013 har følgende overordnede målsætninger:

- Svendborg Kommune skal vise det gode eksempel ved at sætte konkrete klima- og energimål for egne aktiviteter med henblik på at forebygge og tilpasse sig klimaændringerne.
Det er Svendborg Kommunes mål, at 30 % af energiforbruget til kommunens egne aktiviteter er dækket af vedvarende energikilder i 2020. Svendborg Kommunes egne aktiviteter skal være 100 % forsynet med vedvarende energi i 2040.
- Svendborg Kommune vil understøtte borger- og virksomhedsinitiativer, der kan medvirke til at nedbringe borgere og virksomheders klimapåvirkning.
Det er Svendborg Kommunes mål, at 20 % af borgere og virksomheders elforbrug er dækket af vindkraft i 2020, og at al energiforbrug er dækket af vedvarende energikilder i 2050, i overensstemmelse de statslige målsætninger.
- Klimapolitikken skal løbende tilpasses ny viden og erfaringer, hvorved beslutningsgrundlaget for klimatilpasning i de kommende år forventes at blive stedse bedre.

Status

Vedttaget den 17. december 2013.

[Se byrådets referat.](#)

Ændring ift. Kommuneplan 2009

Temaet er justeret i overensstemmelse med nyt krav om planlægning i relation til oversvømmelsesrisiko og opdateret ud fra ny viden.

Målene er konkretiseret, og der er medtaget nye retningslinjer for oversvømmessikring af bebyggelser i forbindelse med lokalplaner.

Temaet revideres senere som et "Klimatillæg" til kommuneplanen bl.a. på baggrund af en ny Klima- og energipolitik. Den lovfæstede Klimatilpasningsplan vil indgå.

Baggrund

Herunder er kort beskrevet, hvilken klimamæssig baggrund Svendborg Kommune har arbejdet ud fra, i forbindelse med klima- og energipolitikken.

Højere vandstand

På baggrund af FN's opstillede scenarier forventes en generel stigning i havniveauet i de indre danske farvande på 0,15-0,75 m. Årsagen til denne stigning skyldes hovedsagelig havvandets udvidelse som følge af den generelle opvarmning af havet. Her til kommer issmeltning særligt omkring nordpolen og Grønlands indlandsis, der forventes at fører til yderligere vandstandsstigning på flere millimeter om året. Særlige uheldige vejr-situationer kan specielt i Svendborg Sund medføre kortvarig, men ekstrem høj vandstand.

Oversvømmelsesrisiko

Klimaforandringerne vil også medføre øget nedbør, hvilket øger risikoen for ødelæggende oversvømmelser af lave områder med overfladevand. Oversvømmelser kan også opstå i forbindelse med overbelastning af kloaknettet ved skybrud.

Kortlægning

Ifølge EUs oversvømmelsesdirektiv (vedtaget den 23. oktober 2007) skal EU landene foretage en foreløbig vurdering af oversvømmelsesrisikoen inden udgangen af 2011 og følge den op med egentlige risikostyringsplaner, der først skal foreligge med udgangen af 2015.

Vurderingen skal som minimum omfatte topografiske kort, der beskriver arealanvendelsen, en beskrivelse af tidligere oversvømmelser, oversvømmelsernes omfang og strømningsveje samt en vurdering af de skader, der er sket, og hvor der kan forventes omfattende skader som følge af lignende hændelser i fremtiden. Klimaændringers indvirkning på forekomsten af oversvømmelser skal så vidt muligt tages i betragtning.

For linkt ang. oversvømmelsesrisiko fra havet - [se rapport om prognose for stormflodshændelser i Svendborg](#)

Kortlægningen bliver i Danmark implementeret gennem de såkaldte Klimatilpasningsplaner, som kommunerne skal udarbejde i 2013.

Mere vind

Der har siden 1971 været lige så mange orkaner og orkanagtige storme, som i de foregående 80 år. På sigt forventes middelvindhastigheden at stige 1 - 4 %, mens den maksimale stormstyrke forventes øget med ca. 10 %, hvilket også bør tages i betragtning i planlægningen.

Status

Vedtaget den 17. december 2013.

[Se byrådets referat.](#)

Ændring ift. Kommuneplan 2009

Temaet er justeret i overensstemmelse med nyt krav om planlægning i relation til oversvømmelsesrisiko og opdateret ud fra ny viden.

Målene er konkretiseret, og der er medtaget nye retningslinjer for oversvømmellessikring af bebyggelser i forbindelse med lokalplaner.

Temaet revideres senere som et "Klimatillæg" til kommuneplanen bl.a. på baggrund af en ny Klima- og energipolitik. Den lovfæstede Klimatilpasningsplan vil indgå.

Strategi og indsats

Svendborg Kommune vil sent i 2013 udgive et tillæg til kommuneplanen, hvor kommunens indsats på klima- og energiområdet beskrives i større detalje.

Klimatilpasning

Svendborg Kommune skal tilpasse sig nutidens og fremtidens klima. I praksis står kommunen, som så mange andre danske kommuner, overfor en række konkrete udfordringer.

Der optræder oversvømmelser i forbindelse med skybrud. Der er såkaldte bluespots forskellige steder i kommunen, hvor der skal gøres en særlig indsats for at afhjælpe oversvømmelser. En del af disse indsatser kan udføres med udgangspunkt i spildevandsplanen 2013-2024, hvor klimatilpasning er et gennemgående tema. Derudover vil Svendborg Kommune i efteråret 2013 udarbejde en klimatilpasningsplan, der først og fremmest vil udpege hvilke områder, der er truet af oversvømmelse, og hvor de største samfundsmæssige værdier er på spil. Klimatilpasningsplanen vil samtidig indeholde oplæg til konkrete handleplaner, der kan imødegå udfordringerne.

Der optræder også oversvømmelser af de havnære områder under stormflod. Disse oversvømmelser vil formentlig blive hyppigere og større, og Svendborg Kommune skal beslutte, hvordan kommunen vil imødegå udfordringerne. Svendborg Kommune har lavet en [stormflodsanalyse](#), (se kort [her](#)) som kan bruges til at vurdere, om et bestemt byggeri vil blive oversvømmet ved stormflod. Bygherrer, der ønsker at bygge tæt på havniveau, opfordres til at se nærmere på stormflodsanalysen, for at træffe beslutning om, hvor godt man ønsker at sikre et byggeri mod oversvømmelser fra havet. Stormflodsanalysen skal også anvendes i forbindelse med den kommunale planlægning, så vi undgår at udlægge stormflodstruede arealer til en anvendelse, der ikke tåler oversvømmelse.

I forhold til den fysiske planlægning vil Svendborg Kommune tage så mange klimahensyn som muligt. I forbindelse med lokalplaner er det nu muligt at stille specifikke klimakrav, og klimahensyn skal indgå på lige fod med andre hensyn i den fysiske planlægning. Svendborg Kommune har bl.a. implementeret disse tanker i planlægningen omkring Tankefuld.

Bæredygtighed

Den fysiske planlægning og alt byggeri og anlægsvirksomhed skal ske i overensstemmelse med [Cittaslow-principperne](#) for bæredygtig udvikling. Alle lokalplaner skal forholde sig til disse principper, og stille de nødvendige krav til opfyldelse af bæredygtighedsprincipperne, som de er beskrevet i Cittaslow charteret og som giver muligheder for at stille krav til fravalg af miljøfarlige materialer og stoffer m.v.

I Tankefuld-området har Svendborg Kommune f.eks. stillet vidtgående krav til bæredygtighed, herunder krav om at undgå miljøskadelige materialer og produkter.

Svendborg Kommune forpligtiger sig endvidere til at arbejde for de statslige mål omkring udledning af drivhusgasser. Det betyder, at halvdelen af det traditionelle elforbrug skal være dækket af vind i 2020, at kulfyrede kraftværker og oliefyr skal være udfaset i 2030, at el- og varmforsyningen dækkes af vedvarende energi i 2035, og at kommunen skal være fuldt forsynet med energi fra vedvarende kilder i 2050. Initiativerne frem til 2020 skal lede til en reduktion af udledningen af drivhusgasser på 35% ift. 1990.

I mange tilfælde skal der landspolitiske initiativer til for at opnå målene, men Svendborg Kommune satser bl.a. på at understøtte energirenoveringer af private husstande og småindustrier, som et eksempel på et område, hvor kommunen har en handlemulighed.

Desuden er Svendborg Kommune ved at igangsætte et "innovativt energispareprojekt", der har til formål at udvikle energibesparelserne i den kommunale bygningsmasse. Udgangspunktet er udfordrende, fordi Svendborg Kommune allerede har lavet de energibesparende tiltag, der har tilbagebetalingstider på mindre end 5 år. Det innovative energispareprojekt vil se på investeringer med en tilbagebetalingstid helt op til 12-15 år. Samtidig vil Svendborg Kommune fremover ved nybyggeri leve op til kravene for lavenergibyggeri, dvs. niveauet over gældende standard. Ved ombygninger og vedligehold skal man leve op til det niveau, der er økonomisk bæredygtigt, set i forhold til bygningens generelle stand og forventede levetid.

Status

Vedttaget den 17. december 2013.

[Se byrådets referat.](#)

Ændring ift. Kommuneplan 2009

Temaet er justeret i overensstemmelse med nyt krav om planlægning i relation til oversvømmelsesrisiko og opdateret ud fra ny viden.

Målene er konkretiseret, og der er medtaget nye retningslinjer for oversvømmelsessikring af bebyggelser i forbindelse med lokalplaner.

Temaet revideres senere som et "Klimatillæg" til kommuneplanen bl.a. på baggrund af en ny Klima- og energipolitik. Den lovfæstede Klimatilpasningsplan vil indgå.

Retningslinjer

Lovgrundlag

Retningslinjer for klimainteresserne er fastsat i medfør af [Planlovens § 11 a](#).

Oversvømmelse fra havet

- Ved udarbejdelse af lokalplaner for arealer, der er oversvømmelsestruede fra havet, skal der indføres bestemmelser om, at bygherre skal tage hensyn til tilgængelig viden om oversvømmelsesrisici.

Havstigninger

Der foreligger vurderinger af konsekvenserne af havniveaustigninger i dette århundrede - se [rapport](#) og [kort](#). Ved byggerier, der er i nærheden af havniveau, skal bygherre afgøre, hvilken risiko for oversvømmelse man ønsker at løbe, i forhold til det aktuelle byggeri - set på baggrund af ønsket levetid for byggeriet mm.

Oversvømmelse ifm. ekstreme regnhændelser

- Ved udarbejdelse af lokalplaner for arealer, der er oversvømmelsestruede i forbindelse med større regnvejr, afsmeltning mm., skal der indføres bestemmelser om, hvordan denne trussel imødegås.

Lavninger, vandløb og stormflod

Der foreligger en statslig kortlægning af lavninger, der er i risiko for at blive oversvømmet ved bl.a. større regnvejr - se [her](#). Svendborg Kommune har pligt til at tage hensyn til denne viden, således at der ikke udlægges nye boligområder mm. på oversvømmelsestruede arealer. Hvis byggerier ikke kan flyttes et andet sted hen, skal det sikres, at afledning af vand er effektiv nok til at afhjælpe overfladevand - også under større regnvejr.

Status

Vedttaget den 17. december 2013.

[Se byrådets referat.](#)

Ændring ift. Kommuneplan 2009

Temaet er justeret i overensstemmelse med nyt krav om planlægning i relation til oversvømmelsesrisiko og opdateret ud fra ny viden.

Målene er konkretiseret, og der er medtaget nye retningslinjer for oversvømmessikring af bebyggelser i forbindelse med lokalplaner.

Temaet revideres senere som et "Klimatillæg" til kommuneplanen bl.a. på baggrund af en ny Klima- og energipolitik. Den lovfæstede Klimatilpasningsplan vil indgå.